

๕๙

วิสาขามหาอุบาสิกา
(มหาปราสาท)

พระเจ้ามहाปนาทนั้นมีปราสาทล้วนแล้วไปด้วยทอง
กว้าง ๑๖ ขัณฑ์ สูง ๑ พันขัณฑ์ และปราสาทนั้นมีพื้น
๗ ชั้น ประกอบไปด้วยธง สำเร็จด้วยแก้วมณีเขียว มีนางฟ้อน
๖ พัน แบ่งออกเป็น ๗ พวก ฟ้อนรำอยู่ในปราสาทนั้น

วิชาภาษาไทย (มหาปราชสา)

๕๒๓

บนเส้นทางของการสร้างบารมี เพื่อจะก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางคือ อายตณนิพพานนั้น เราหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเข้าไปข้องเกี่ยวกับคน สัตว์ และสิ่งของ แต่ถ้าหากเราหมั่นตอกย้ำเป้าหมายให้มั่นคง มีอุดมการณ์ และมีโนปณิธานที่ชัดเจน เราจะไม่ไปหลงมัวเมายึดติดในสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ไม่หลงไหลในเบญจกามคุณคือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส และธรรมารมณ์ ที่มากระทบใจ ซึ่งเป็นอุปสรรคที่จะทำให้เราเห็นห่างจากหนทางการสร้างบารมี การปฏิบัติธรรมเป็นการฝึกฝนอบรมใจของเราให้หยุดนิ่ง เป็นวิธีการที่จะกลั่นใจให้ใส สะอาด บริสุทธิ์ ใจที่ผ่องใสจะทำให้เรามองเห็นชีวิตไปตามความเป็นจริง และหากรู้เช่นนี้ เราจะได้ทุ่มเทสร้างบารมีกันอย่างเต็มที่ จนกว่าจะบรรลุถึงจุดหมายปลายทางคือ อายตณนิพพาน

พระลัมมาลัมพุทเจ้าตรัสไว้ใน มหาปนาทชาดก ว่า

“ปนาโท นาม โส ราชา	ยสฺส ยฺโย สุวณฺณโย
ติริยํ โสฬสฺสุเพโธ	อุจฺจมาหุ สหสฺสธา
สทสฺสกณฺโฑ สตเคณฺฑุ	ธชาลฺ หริตามโย
อนจฺจุ ตตฺถ คนฺธพฺพา	ฉ สทสฺसानิ สตฺตธา

พระเจ้ามหาปนาทนั้นมีปราสาทล้วนแล้วไปด้วยทองคำกว้าง ๑๖ ชัฏนุตก สูง ๑ พันชัฏนุ และปราสาทนั้นมีพื้น

วิชาขามหาอุปาลิกา (มหาปราสาท)

๕๒๘

๓ ชั้น ประกอบไปด้วยธง สำเร็จด้วยแก้วมืสีเขียว มินางพอน
๖ พัน แบ่งออกเป็น ๓ พวกพอนร่ำอยู่ในปราสาทนั้น”

สิ่งใดก็ตามที่เรียกกันว่า เป็นสิ่งมหัศจรรย์ เพราะพบเห็น
ได้ยาก และบังเกิดขึ้นได้ยากในโลก สิ่งมหัศจรรย์นั้นๆ จะ
บังเกิดขึ้นมาก็เฉพาะผู้มีบุญบารมีมากเท่านั้น เหมือนดังปราสาท
ทองของพระเจ้ามหาราพนาทะ ไม่น่าเชื่อว่าจะมีปราสาทสูงถึง ๒๕
โยชน์ บังเกิดขึ้นได้ในโลก นอกจากนี้ ยังมีเหล่าคนธรรพ์มาขับ
ร้องเพลงบรรเลงดนตรีให้พระราชผู้เป็นมนุษย์ ได้ทรงเบิกบาน
พระทัยตลอดเวลา ปัจจุบันแม้มีการก่อสร้างตึกที่สูงที่สุดในโลก
แต่เมื่อเทียบกับความสูง ๒๕ โยชน์ หรือประมาณ ๔๐๐ กิโลเมตร
ของปราสาททองดังกล่าว กลับเทียบกันไม่ได้เลย และที่สำคัญเมื่อ
๒,๕๐๐ กว่าปีที่ผ่านมานี้ มหาปราสาททองหลังนี้ ยังได้ผุดขึ้น
จากใต้น้ำ ให้มนุษย์ได้พบเห็นกันอีกครั้งหนึ่ง

ปัจจุบันนี้ มหาปราสาทอันยิ่งใหญ่นี้ ไม่ได้อันตราย
หายไปไหน ยังคงอยู่ในโลกมนุษย์ เพื่อรอคอยผู้มีบุญซึ่งได้
สั่งสมบุญไว้ดีแล้วมาบังเกิดขึ้น และครอบครองมหาปราสาท
หลังนี้อีกครั้งหนึ่ง มหาปราสาทหลังนี้เกิดขึ้นมาด้วยอำนาจ
บุญของใคร และมีความเป็นมาอย่างไร เรามาศึกษากันต่อไป

ครั้งที่แล้ว หลวงพ่อได้เล่าไว้ถึงตอนที่พระนางสุเมธา

วิชาขามหาบัลลิกา (มหาปราสาท)

๕๒๕

อัครมเหลืของพระเจ้าสุริจ ได้อัอนวอนท้าวลักกเทวราช เพือขอ
ผู้มืบุญมาบังเกิดเป็นโอรสโดยอาศัยบุญของพระนางเองเป็นที่ตั้ง
ซึ่งเป็นบุญที่เกิดจากการให้ทาน รักษาศีล และการเจริญภาวนา
อยู่เป็นประจำ *ครันท้าวลักกะได้ฟังเรื่องราวความดิงามที่
พระนางอ้างถึงแล้ว ทรงสรรเสริญพระนางว่า คุณที่พระนาง
กล่าวมาทั้งหมดล้วนเป็นความจริงทั้งสิ้น จึงตรัสให้พรว่า
“ดูก่อนราชบุตรี ผู้เรื่องยงดงามด้วยคุณธรรม พระราชโอรสผู้
เป็นกษัตริย์ สมบูรณ์ด้วยพระชาติ เป็นอภิชาตบุตร รุ่งเรือง
ด้วยพระอิสริยยศ เป็นธรรมราชาแห่งชนชาววิเทหะ จงอุบัติแก่
พระนางเกิด”

พระนางทรงปีติโสมนัสยิ่งนัก ตรัสถามว่า “ท่านผู้มี
ดวงตาน่ายินดี ทรงผ้าคลุมธุลี สถิตอยู่บนเวหาอันไม่มีสิ่งใด
ก้างกัน ได้กล่าววาจน่าจับใจแก่ดิฉัน ท่านเป็นเทวดามาจาก
สวรรค์ หรือเป็นฤาษีผู้มีฤทธิ์มาก หรือว่าเป็นใคร ขอท่านจง
กล่าวความจริง ให้ดิฉันทราบด้วยเถิด”

ท้าวลักกะตรัสว่า “หมู่เทวดามาประชุมกันที่สุธรรมมา-
เทวสภา ย่อมกราบไหว้ท้าวลักกะองค์ใด เราเป็นท้าวลักกะองค์นั้น
เสด็จมาแล้วสู่สำนักของเธอ ก็หญิงเหล่าใดในมนุษย์โลก เป็นผู้

*มก. เล่ม ๖๐ หน้า ๔๓๕

วิชาขามหาอุปาลิกา (มหาปราสาท)

๕๓๐

มีปกติประพฤติธรรม มีศีล มีปัญญา บำรุงมารดาบิดา และสามี
ประดุจเทวดา เทวดาท้งหลายยอมมาเยี่ยมเยียนหญิงเช่นนั้น
ผู้มีปัญญา และมีกรรมอันบริสุทธิ์

ดูก่อนนางผู้เจริญ ท่านเกิดในราชสกุลนี้ พรั่งพร้อมด้วย
สิ่งอันน่าปรารถนา ก็ด้วยผลแห่งสุจริตธรรมที่ท่านประพฤติ
ดีแล้วในปางก่อน นี่แหละเป็นชัยชนะในโลกทั้งสองของท่านคือ
การอุบัติในเทวโลก และเกียรติยศในมนุษยโลกนี้ ดูก่อนพระนาง
ขอให้ท่านจงมีสุขช้งยืนนาน จงรักษาธรรมไว้ในตนให้ช้งยืนเกิด
การพบเห็นท่านเป็นการพบเห็นที่น่ายินดียิ่งนักสำหรับเรา
เนื่องจากเรายังมีกิจอีกมากที่จะต้องทำในเทวโลก เพราะฉะนั้น
เราคงจะต้องอำลาไปก่อน ขอท่านจงอย่าประมาท หมั่น
ประพฤติธรรมให้ยิ่งๆ ช้งไปเกิด” จากนั้นท้าวสักกะก็เสด็จจากไป

ครั้นเวลาใกล้รุ่ง นพการเทพบุตรก็จตุถิอปฏิสนธิใน
ครรภ์ของพระนาง พระราชาทรงปลื้มปีติใจยิ่งนักที่มเหสีทรงตั้ง
พระครรภ์แล้ว พระองค์ทรงพระราชทานเครื่องผดุงครรภ์
จำนวนมาก อีกทั้งพระราชจากเมืองต่างๆ ตามหัวเมืองท้งหลาย
ก็ส่งเครื่องบรรณาการมาไม่ขาดสาย เมื่อครบถ้วนกำหนดทศมาส
พระนางจึงประสูติพระโอรส พระประยูรญาติทรงขนาน
พระนามพระโอรสว่า มหาปนาทะ

วิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (มหาปราชสัท)

๕๓๑

ชาวเมืองแคว้นอังคะและมครต่างพากันทิ้งเหรียญ
กษาปณ์ลงที่ท้องพระลานหลวงคนละ ๑ กษาปณ์ เพื่อให้พระ-
ราชาทรงทราบว่ามีส่วนในการเป็นค่าน้ำนมของพระลูกเจ้า
เหรียญกษาปณ์ได้รวมกันเป็นกองใหญ่โตมโหฬาร แม้พระราช-
าจะตรัสห้าม ชาวเมืองก็ยังคงพากันโยนเหรียญลงที่ท้องพระ-
ลานหลวง ต่างไม่ยอมรับคืน ครั้นพระกุมารทรงเจริญวัยมาตาม
ลำดับ จวบจนพระชนมายุได้ ๑๖ พรรษา พระองค์ทรงบรรลุ
ความสำเร็จในศิลปศาสตร์ทุกแขนง

พระราชาทรงตรวจดูพระชนมายุของพระโอรสแล้ว
ตรัสกับพระเทวีว่าจะสร้างปราสาทอันน่ารื่นรมย์ให้พระโอรส
จากนั้นทรงรับสั่งให้หาปรมาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในการดูพื้นที่ ให้
ไปหาสถานที่อันเหมาะสม และให้ช่วยกันสร้างปราสาทเพื่อ
พระโอรส พวกคณาจารย์ผู้ชำนาญในการดูชัยภูมิจากหัวเมือง
ต่างๆ ทั้งผู้ออกแบบ และผู้ก่อสร้างต่างมาร่วมประชุม ปรึกษา
หารือกัน เพื่อจะช่วยกันก่อสร้างปราสาทด้วยความตั้งใจ
อย่างยิ่ง

ฝ่ายท้าวลักกะจอมเทพ เมื่อทรงทราบเหตุนี้ ตรัส
เรียกวิสสุกรรมเทพบุตรมาเข้าเฝ้า และรับสั่งให้ไปสร้าง
ปราสาทกว้างยาว ๙ โยชน์ กว้าง ๘ โยชน์ สูง ๒๕ โยชน์ เพื่อ

วิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (มหาปราชสัท)

๕๓๒

เป็นบรรณาการแก่มหาปนาทราชกุมาร วิสสุกรรมเทพบุตร
รับเทวโองการแล้ว เนรมิตกายเป็นนายช่างหนุ่ม เข้าไปหาพวก
ช่างก่อสร้างซึ่งกำลังปรึกษาหารือกัน นายช่างหนุ่มพูดขึ้นว่า
“พวกท่านอย่าได้ลำบากใจกันไปเลย ขอพวกท่านไปรับประทาน
อาหารให้อิ่มหน้าสำราญใจก่อนเถอะ แล้วค่อยมาปรึกษางาน
กันใหม่” จากนั้นก็เอาท่อนไม้เคาะแผ่นดิน ๓ ครั้ง ด้วยเทวานุภาพ
และบุญญาธิการของพระกุมารมหาปนาทะ ปราชสัท ๗ ชั้น
ก็ผุดขึ้นจากแผ่นดิน ตั้งตระหง่านสูงเสียดฟ้า งามเด่นเป็นสง่า
เหมือนทิพยวิมานในทันทีนั่นเอง

สมัยนั้นมหาชนได้ทำมงคล ๓ อย่าง คือ มงคลฉลอง
ปราชสัท มงคลอภิเษกสมโภชเศวตฉัตร และอวาทมงคลของ
พระกุมารมหาปนาทะ ในคราวเดียวกัน ชาวแคว้นทั้งสองต่าง
พากันมาร่วมงานมงคลอย่างล้นหลาม เพราะไม่เคยเห็นมหา-
ปราชสัท ที่สวยงาม สูงตระหง่านเทียมฟ้าอย่างนี้มาก่อน
เพราะฉะนั้นจึงได้มีการฉลองมหาปราชสัทยาวนานถึง ๗ ปี
พระราชามหาปนาทะทรงครองราชสมบัติด้วยทศพิธราชธรรม
ทรงปกครองไพร่ฟ้าประชาราษฎร์ให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุข
ตลอดมา ครั้นเสด็จสวรรคต พระองค์ทรงเสด็จกลับสู่เทวโลก
ปราชสัททั้งหลายก็จมลงในกระแสน้ำคงคาทันที เพราะไม่มีผู้มี
บุญพอที่จะครอบครองหรือเป็นเจ้าของมหาปราชสัทนั้นได้

วิสาขามหาอุบาสิกา (มหาปราสาท)

๕๓๓

เราจะเห็นว่า สิ่งมหัศจรรย์คู่ควรกับบุคคลมหัศจรรย์
เท่านั้น บุคคลมหัศจรรย์ คือ บุคคลผู้สั่งสมบุญไว้ดีแล้ว เหมือน
อย่างพระเจ้ามहाปนาทะ ทรงสมปรารถนาทั้งในมนุษย์สมบัติ
และสวรรค์สมบัติ ส่วนชีวิตในปัจจุบันชาตินี้ พระองค์จะอุปถัมภ์
เป็นใคร และจะได้สมบัติยิ่งใหญ่เพียงไร เราคงต้องมาติดตาม
ศึกษากันในครั้งต่อไป คราวนี้ก็ให้ทุกท่านรักในการสั่งสมบุญให้
มากๆ ถ้าเราอยากพบสิ่งอัศจรรย์ และเป็นเจ้าของสมบัติอัศจรรย์
ก็ต้องทำตัวเราให้เป็นคนอัศจรรย์ ด้วยการสั่งสมบุญกันทุกๆ
วัน สร้างมหาทานบารมีให้เต็มทีเต็มกำลัง รักษาศีล และเจริญ
ภาวนา ให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ลักวันหนึ่งเราจะสมปรารถนาในทุกสิ่งกัน
ทุกคน

